

GROZĪJUMI 001-037

iesniegusi Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Ziņojums**Miroslavs Mitrofanovs****A8-0140/2018**

Dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes

Lēmuma priekšlikums (COM(2017)0677 – C8-0424/2017 – 2017/0305(NLE))

Grozījums Nr. 1**Lēmuma priekšlikums****1. apsvērums***Komisijas ierosinātais teksts*

(1) Lai sasniegtu **mērķus par pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību, kuri** izklāstīti Līguma par Eiropas Savienību 3. pantā, dalībvalstīm un Savienībai jāizstrādā koordinēta stratēģija nodarbinātības jomā, īpaši atbalstot kvalificētu, mācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, **kā arī darba tirgus, kas spēj reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā.** Dalībvalstīm, ņemot vērā valsts praksi attiecībā uz darba devēju un darba ņēmēju atbildību, nodarbinātības veicināšana jāuzskata par vispārsvārīgu jautājumu un sava darbība šajā sakarā jākoordinē Padomē.

Grozījums

(1) Lai sasniegtu **sociālās tirgus ekonomikas, pilnīgas nodarbinātības un sociālās attīstības mērķus, kas** izklāstīti Līguma par Eiropas Savienību 3. pantā, dalībvalstīm un Savienībai jāizstrādā **un jāsteno efektīva un** koordinēta stratēģija nodarbinātības jomā, īpaši atbalstot **iekļaujošu darba tirgu, kas atbilst ekonomikas, sociālajai, tehnoloģijas un vides realitātei un izmaiņām, un lai aizsargātu visu darba ņēmēju labklājību ar** kvalificētu, mācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku. Dalībvalstīm, ņemot vērā valsts praksi attiecībā uz darba devēju un darba ņēmēju atbildību, nodarbinātības veicināšana jāuzskata par vispārsvārīgu jautājumu un sava darbība šajā sakarā jākoordinē Padomē.

Grozījums Nr. 2

Lēmuma priekšlikums 2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(2) Savienībai ir jāapkaro sociālā atstumtība un diskriminācija un jāsekmē sociālais taisnīgums un aizsardzība, kā arī sieviešu un vīriešu līdztiesība. Nosakot un īstenojot politiku un darbības, Savienībai ir jāņem vērā prasības, kas saistītas ar augsta nodarbinātības līmeņa veicināšanu, atbilstīga sociālās aizsardzības līmeņa nodrošināšanu, nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanu un augsta līmeņa izglītību un mācībām.

Grozījums

(2) Savienībai ir jāapkaro **visu veidu nabadzība**, sociālā atstumtība un diskriminācija **visās dzīves jomās** un jāsekmē sociālais taisnīgums un aizsardzība, kā arī sieviešu un vīriešu līdztiesība. **Šo vispārējo mērķi būtu arī jāpanāk ar Savienības tiesību aktiem un politiku citās jomās.** Nosakot un īstenojot politiku un darbības, Savienībai ir jāņem vērā prasības, kas saistītas ar augsta nodarbinātības līmeņa veicināšanu, atbilstīga sociālās aizsardzības līmeņa nodrošināšanu, nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanu un augsta līmeņa izglītību un mācībām. **Savienībai ir jāveicina visu iedzīvotāju aktīva dalība ekonomiskajā, sociālajā un kultūras dzīvē.**

Grozījums Nr. 3

Lēmuma priekšlikums 3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(3) Saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) Savienība ir izstrādājusi un īstenojusi politikas koordinēšanas instrumentus fiskālās, makroekonomiskās un strukturālās politikas jomās. Pašreizējās dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, kas ir daļa no šiem instrumentiem, kopā ar dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm, kas noteiktas Padomes Ieteikumā (ES) 2015/1184, veido Integrētās pamatnostādnes stratēģijas “Eiropa 2020” īstenošanai. Tās nosaka, kā, paturot prātā dalībvalstu savstarpējo atkarību, dalībvalstīs un Savienībā jāīsteno politika.

Grozījums

(3) Saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) Savienība ir izstrādājusi un īstenojusi politikas koordinēšanas instrumentus fiskālās, makroekonomiskās un strukturālās politikas jomās, **kas būtiski ietekmē sociālo un nodarbinātības situāciju Savienībā, radot tādas iespējamās sekas kā nestabilitāti, nabadzību un nelīdztiesību.** Pašreizējās dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, kas ir daļa no šiem instrumentiem, kopā ar dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm, kas noteiktas Padomes Ieteikumā (ES) 2015/1184, veido Integrētās

Šīs koordinētās Eiropas un valstu politikas un reformu rezultātā būtu jāspēj izstrādāt atbilstošu vispārēju ekonomikas un sociālās politikas risinājumu kopumu, kam savukārt būtu jārada pozitīvi blakusefekti.

pamatnostādnes stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanai. Tās nosaka, kā, paturot prātā dalībvalstu savstarpējo atkarību, dalībvalstīs un Savienībā jāīsteno politika. Šīs koordinētās Eiropas un valstu politikas un reformu rezultātā būtu jāspēj izstrādāt atbilstošu vispārēju ekonomikas un sociālās politikas risinājumu kopumu, kam savukārt būtu jārada pozitīvi blakusefekti *visām dalībvalstīm*.

Grozījums Nr. 4

Lēmuma priekšlikums 3.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3a) Lai nodrošinātu demokrātiskāku lēmumu pieņemšanas procesu saistībā ar integrētajām pamatnostādnēm, kas skar iedzīvotājus un darba tirgus visā Savienībā, ir svarīgi, ka Padome ņem vērā Eiropas Parlamenta nostāju.

Grozījums Nr. 5

Lēmuma priekšlikums 4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(4) Nodarbinātības politikas pamatnostādnes ir saskaņotas ar Stabilitātes un izaugsmes paktu, spēkā esošajiem Eiropas Savienības tiesību aktiem un dažādām ES iniciatīvām, tostarp Padomes ieteikumu par garantijas jauniešiem izveidi¹, Padomes ieteikumu par ilgstošo bezdarbnieku integrāciju darba tirgū², Padomes ieteikumu par prasmju pilnveides ceļiem³ un priekšlikumu Padomes ieteikumam par Eiropas satvaru kvalitatīvai un rezultatīvai mācekļībai⁴.

(4) Nodarbinātības politikas pamatnostādnes ir saskaņotas ar Stabilitātes un izaugsmes paktu, spēkā esošajiem Eiropas Savienības tiesību aktiem un dažādām ES iniciatīvām, tostarp ***Eiropas sociālo tiesību pīlāru***, Padomes ieteikumu par garantijas jauniešiem izveidi¹, Padomes ieteikumu par ilgstošo bezdarbnieku integrāciju darba tirgū², Padomes ieteikumu par prasmju pilnveides ceļiem³ un priekšlikumu Padomes ieteikumam par Eiropas satvaru kvalitatīvai un rezultatīvai mācekļībai⁴.

1 OV C 120, 26.4.2013., 1.–6. lpp.

2 OV C 67, 20.2.2016., 1.–5. lpp.

3 OV C 484, 24.12.2016., 1.–6. lpp.

4 COM/2017/0563 final - 2017/0244 (NLE)

¹ OV C 120, 26.4.2013., 1. lpp.

² OV C 67, 20.2.2016., 1. lpp.

³ OV C 484, 24.12.2016., 1. lpp.

⁴ COM/2017/0563 final - 2017/0244 (NLE).

Grozījums Nr. 6

Lēmuma priekšlikums

5. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(5) Eiropas pusgads apvieno šos dažādos instrumentus visaptverošā satvarā integrētai daudzpusējai ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un sociālās politikas uzraudzībai un tiecas uz to, lai tiktu sasniegti stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi, tostarp mērķi nodarbinātības, izglītības un nabadzības mazināšanas jomā, kas noteikti Padomes Lēmumā 2010/707/ES⁵. Kopš 2015. gada Eiropas pusgads ir pastāvīgi stiprināts un optimizēts, īpaši lai stiprinātu tā nodarbinātības un sociālo ievirzi un sekmētu plašāku dialogu ar dalībvalstīm, sociālajiem partneriem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem.

---

⁵ OV L 308, 24.11.2010., 46.–51. lpp.

Grozījums

(5) Eiropas pusgads apvieno šos dažādos instrumentus visaptverošā satvarā integrētai daudzpusējai ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un sociālās politikas uzraudzībai un tiecas uz to, lai tiktu sasniegti stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi, tostarp mērķi nodarbinātības, izglītības un nabadzības mazināšanas jomā, kas noteikti Padomes Lēmumā 2010/707/ES⁵. Kopš 2015. gada Eiropas pusgads ir pastāvīgi stiprināts un optimizēts, īpaši lai stiprinātu tā nodarbinātības un sociālo ievirzi un sekmētu plašāku dialogu ar dalībvalstīm, sociālajiem partneriem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, ***vienlaikus stingri uzsverot strukturālās reformas un konkurētspēju.***

---

⁵ OV L 308, 24.11.2010., 46. lpp.

Grozījums Nr. 7

Lēmuma priekšlikums

6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(6) Eiropas Savienības atlabšana no ekonomikas krīzes sekmē pozitīvas tendences darba tirgū, tomēr dalībvalstīs un starp tām saglabājas būtiskas problēmas un

Grozījums

(6) Eiropas Savienības atlabšana no ekonomikas krīzes sekmē pozitīvas tendences darba tirgū, tomēr dalībvalstīs un starp tām saglabājas būtiskas problēmas un

atšķirības ekonomikas un sociālo rezultātu ziņā. Krīze uzskatāmi parādīja dalībvalstu ekonomikas un darba tirgu ciešo savstarpējo atkarību. Patlaban galvenais uzdevums ir virzīt Savienību uz gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi un **jaunu** darbvietu **izveidi**. Tālab ir nepieciešama koordinēta, vērienīga un efektīva politikas rīcība gan Savienības, gan valstu līmenī saskaņā ar LESD un Savienības noteikumiem par ekonomikas pārvaldību. Kombinējot pasākumus piedāvājuma un pieprasījuma jomā, šādai politikas rīcībai būtu jāpalielina investīcijas, jāatjauno apņemšanās pareizā secībā veikt strukturālas reformas, kas uzlabotu **produktivitāti**, izaugsmi, sociālo kohēziju un ekonomikas noturību satricinājumu gadījumos, un jāievēro fiskālā atbildība, vienlaikus **ņemot vērā tās ietekmi** uz nodarbinātību un sociālo jomu.

atšķirības ekonomikas un sociālo rezultātu ziņā, **jo ekonomikas izaugsme automātiski nerada lielāku nodarbinātību**. Krīze uzskatāmi parādīja dalībvalstu ekonomikas un darba tirgu ciešo savstarpējo atkarību. Patlaban galvenais uzdevums ir virzīt Savienību uz gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi, **ko papildina ilgtspējīgu un kvalitatīvu** darbvietu **izveide**. Tālab ir nepieciešama koordinēta, vērienīga un efektīva politikas rīcība gan Savienības, gan valstu līmenī saskaņā ar LESD un Savienības noteikumiem par ekonomikas pārvaldību. Kombinējot pasākumus piedāvājuma un pieprasījuma jomā, šādai politikas rīcībai būtu jāpalielina investīcijas, **tostarp aprites un zaļajā ekonomikā un attiecībā uz investīcijām sociālajā jomā**, jāatjauno apņemšanās pareizā secībā veikt **sociāli un ekonomiski līdzsvarotas** strukturālas reformas, kas uzlabotu **ražīgumu**, izaugsmi, sociālo kohēziju un ekonomikas noturību satricinājumu gadījumos, un jāievēro fiskālā atbildība, vienlaikus **šīm strukturālajām reformām būtu jābūt pozitīvai ietekmei** uz nodarbinātību un sociālo jomu.

Grozījums Nr. 8

Lēmuma priekšlikums

7. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(7) Reformās darba tirgū, tostarp valstu mehānismos darba samaksas noteikšanai, būtu jāievēro valstu sociālā dialoga prakse un būtu jānodrošina iespējas, kas vajadzīgas, lai ņemtu vērā daudzveidīgos sociālekonomiskos jautājumus, tostarp uzlabojumi saistībā ar konkurētspēju, darbvietu izveidi, mūžizglītības un mācību politiku, kā arī reālajiem ienākumiem.

Grozījums

(7) Reformās darba tirgū, tostarp valstu mehānismos darba samaksas noteikšanai, būtu jāievēro valstu sociālā dialoga prakse un būtu jānodrošina iespējas, kas vajadzīgas, lai ņemtu vērā daudzveidīgos sociālekonomiskos jautājumus, tostarp uzlabojumi saistībā ar **dzīves standartiem, līdztiesību**, konkurētspēju, **ražīgumu, ilgtspēju un kvalitatīvu** darbvietu izveidi, mūžizglītības un mācību politiku, kā arī reālajiem ienākumiem.

Grozījums Nr. 9

Lēmuma priekšlikums 8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(8) Dalībvalstīm un Savienībai būtu arī jārisina jautājums, kas saistīts ar ekonomikas un finanšu krīzes sociālo mantojumu, un jātiecas veidot iekļaujošu sabiedrību, kurā cilvēkiem ir iespējas paredzēt un pārvaldīt pārmaiņas un aktīvi piedalīties sabiedriskajā dzīvē un ekonomikā, kā tas arī ticis uzsvērts Komisijas ieteikumā par tādu cilvēku aktīvu iekļaušanu, kuri ir atstumti no darba tirgus⁶. Būtu jānovērš nevienlīdzība, jānodrošina visiem **vienlīdzīga piekļuve un iespējas un jāsamazina (tostarp bērnu) nabadzība un sociālā atstumtība, šajā nolūkā** jo īpaši panākot darba tirgu un sociālās aizsardzības sistēmu efektīvu darbību un likvidējot šķēršļus, kas kavē izglītību/mācības un dalību darba tirgū. Tā kā ES darbvietās aizvien plašāk tiek izmantoti jauni ekonomikas un uzņēmējdarbības modeļi, mainās arī darba tiesiskās attiecības. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai Eiropas sociālais modelis jaunajās darba tiesiskajās attiecībās tiktu saglabāts un stiprināts.

---

⁶ COM/2008/0639 galīgā redakcija.

Grozījums Nr. 10

Lēmuma priekšlikums 8.a apsvērums (jauns)

Grozījums

(8) Dalībvalstīm un Savienībai būtu arī jārisina jautājums, kas saistīts ar ekonomikas un finanšu krīzes sociālo mantojumu, un jātiecas veidot iekļaujošu **un sociāli taisnīgu** sabiedrību, kurā cilvēkiem ir iespējas paredzēt un pārvaldīt pārmaiņas un aktīvi piedalīties sabiedriskajā dzīvē un ekonomikā, kā tas arī ticis uzsvērts Komisijas ieteikumā par tādu cilvēku aktīvu iekļaušanu, kuri ir atstumti no darba tirgus. Būtu jānovērš nevienlīdzība **un diskriminācija**, jānodrošina visiem **vienlīdzīgas** iespējas un **jāizskauž** nabadzība un sociālā atstumtība **(it sevišķi attiecībā uz bērniem)**, jo īpaši panākot darba tirgu un **atbilstīgu un iedarbīgu** sociālās aizsardzības sistēmu efektīvu darbību un likvidējot šķēršļus, kas kavē izglītību/mācības un dalību darba tirgū. Tā kā ES darbvietās aizvien plašāk tiek izmantoti jauni ekonomikas un uzņēmējdarbības modeļi, mainās arī darba tiesiskās attiecības. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai Eiropas sociālais modelis jaunajās darba tiesiskajās attiecībās tiktu saglabāts un stiprināts, **nodrošinot, ka nodarbinātības noteikumi attiecas uz personām, kuras veic darbu jaunā veidā, un aizsargā tās. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta personu ar invaliditāti potenciāls veicināt ekonomikas izaugsmi un sociālo attīstību.**

---

⁶ COM/2008/0639 galīgā redakcija.

(8a) Komisijai un dalībvalstīm ar specializēto NVO un nabadzībā nonākušu personu organizāciju atbalstu būtu jāizveido vietas pārdomām un dialogam, lai nodrošinātu šo personu iesaisti viņus ietekmējošās politikas novērtēšanā.

Grozījums Nr. 11

Lēmuma priekšlikums

11. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(11) Integrētās pamatnostādnes būtu jāizmanto par pamatu konkrētām valstīm sagatavotiem ieteikumiem, kurus Padome **var adresēt** dalībvalstīm. Dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto Eiropas Sociālā fonda un citu Savienības fondu atbalsts, lai sekmētu nodarbinātību, sociālo iekļaušanu, mūžizglītību un izglītību un uzlabotu valsts pārvaldi. Lai gan Integrētās pamatnostādnes ir adresētas dalībvalstīm un Savienībai, tās būtu jāīsteno partnerībā ar visām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, šajā darbībā cieši iesaistot parlamentus, kā arī sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.

Grozījums

(11) Integrētās pamatnostādnes **un Eiropas sociālo tiesību pīlārs** būtu jāizmanto par pamatu **mērķtiecīgiem** konkrētām valstīm sagatavotiem ieteikumiem, kurus Padome **adresē** dalībvalstīm. Dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto Eiropas Sociālā fonda un citu Savienības fondu atbalsts, lai sekmētu nodarbinātību, sociālo iekļaušanu, mūžizglītību un izglītību un uzlabotu valsts pārvaldi. Lai gan Integrētās pamatnostādnes ir adresētas dalībvalstīm un Savienībai, tās būtu jāīsteno partnerībā ar visām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, šajā darbībā cieši iesaistot parlamentus, kā arī sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.

Grozījums Nr. 12

Lēmuma priekšlikums

12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(12) Nodarbinātības komitejai un Sociālās aizsardzības komitejai saskaņā ar attiecīgām Līgumos paredzētām pilnvarām būtu jāuzrauga, kā attiecīgā politika tiek īstenota, raugoties no nodarbinātības politikas pamatnostādņu aspekta.

Grozījums

(12) Nodarbinātības komitejai un Sociālās aizsardzības komitejai saskaņā ar attiecīgām Līgumos paredzētām pilnvarām būtu jāuzrauga, kā attiecīgā politika tiek īstenota, raugoties no nodarbinātības politikas pamatnostādņu aspekta.

Minētajām komitejām un citām Padomes darba sagatavošanas struktūrām, kas iesaistītas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanā, būtu jāstrādā cieši kopā,

Minētajām komitejām un citām Padomes darba sagatavošanas struktūrām, kas iesaistītas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanā, būtu jāstrādā cieši kopā **ar Eiropas Parlamentu un jo īpaši ar tā Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju, lai nodrošinātu demokrātisku pārskatatbildību,**

Grozījums Nr. 13

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 5. pamatnostādne – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Sekmējot uzņēmējdarbību un pašnodarbinātību un jo īpaši atbalstot mazo uzņēmumu un mikrouzņēmumu izveidi un izaugsmi, dalībvalstīm būtu jāveicina kvalitatīvu darbvietu ***izveide,*** tostarp ***samazinot šķēršļus, ar kuriem uzņēmumi sastopas darbinieku nolīgšanā.*** Dalībvalstīm būtu aktīvi jāveicina sociālā ekonomika un jāsekmē sociālā inovācija.

Grozījums

Dalībvalstīm būtu jāveicina ***un jāinvestē ilgtspējīgu, pieejamu un kvalitatīvu darbvietu izveidē dažādos prasmju līmeņos, darba tirgus nozarēs un reģionos,*** tostarp ***pilnībā attīstot uz nākotni orientētu nozaru, piemēram, zaļās un aprītes ekonomikas, aprūpes nozares un digitālās nozares, potenciālu.*** Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka darba vietas ir piemērotas personām ar invaliditāti un vecāka gadagājuma darba ņēmējiem, jāpalīdz uzņēmumiem pieņemt darbā cilvēkus un veicināt atbildīgu uzņēmējdarbību un pašnodarbinātību, jo īpaši atbalstot ***mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu izveidi un izaugsmi.*** Dalībvalstīm būtu aktīvi jāveicina sociālā ekonomika un jāsekmē sociālā inovācija.

Grozījums Nr. 14

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 5. pamatnostādne – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstīm būtu jāveicina novatoriskas darba formas, kas atbildīgā veidā radītu darba iespējas visiem.

Grozījums

Dalībvalstīm būtu jāveicina novatoriskas darba formas, kas atbildīgā veidā radītu ***augstas kvalitātes*** darba iespējas visiem,

ņemot vērā jaunu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju attīstību, vienlaikus nodrošinot pilnīgu atbildību Savienības tiesību aktiem, valsts tiesību aktiem un praksei nodarbinātības jomā, kā arī atbildību darba attiecību sistēmām. Dalībvalstīm un Komisijai būtu jāpopularizē laba prakse šajā jomā.

Grozījums Nr. 15

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 5. pamatnostādne – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstīm būtu jāsamazina birokrātija, lai atslogotu mazos un vidējos uzņēmumus, jo tie rada ievērojamu skaitu darbviētu.

Grozījums Nr. 16

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 5. pamatnostādne – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Būtu **jāpārorientē** nodokļu **slogs**, darbaspēka aplikšanu ar nodokļiem aizstājot ar citiem nodokļu iekasēšanas veidiem, kuri — ņemot vērā nodokļu sistēmas pārdales ietekmi — mazākā mērā kaitē nodarbinātībai un izaugsmei, kā arī vienlaikus jāveido ieņēmumu politika, kas nodrošina pienācīgu sociālo aizsardzību, un izdevumi jānovirza izaugsmes veicināšanai.

Dalībvalstīm būtu jācenšas pakāpeniski samazināt darbaspēka nodokļu slogu un pārorientēt darbaspēka aplikšanu ar nodokļiem, aizstājot ar citiem nodokļu iekasēšanas veidiem, kuri — ņemot vērā nodokļu sistēmas pārdales ietekmi — mazākā mērā kaitē nodarbinātībai un izaugsmei, kā arī vienlaikus jāveido ieņēmumu politika, kas nodrošina pienācīgu sociālo aizsardzību, un izdevumi jānovirza izaugsmes veicināšanai, **to starp investīcijām vispārējas nozīmes sabiedriskajos pakalpojumos.**

Grozījums Nr. 17

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 5. pamatnostādne – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstīm saskaņā ar valsts praksi un ievērojot sociālo partneru autonomiju būtu jāveicina pārredzamu un paredzamu algu noteikšanas mehānismu izmantošana, kas ļauj darba atalgojumu salāgot ar ražīguma attīstības tendencēm, vienlaikus nodrošinot taisnīgu atalgojumu, kas nodrošina pienācīgus dzīves apstākļus. Šajos mehānismos būtu jāņem vērā prasmju līmeņu un ekonomisko darbības rezultātu atšķirības starp reģioniem, nozarēm un uzņēmumiem. Vienlaikus ievērojot valstu praksi, dalībvalstīm un sociālajiem partneriem būtu jānodrošina pienācīgs minimālās algas līmenis, ņemot vērā tā ietekmi uz konkurētspēju, darbvietu izveidi un nodarbinātu personu nabadzību.

Grozījums Nr. 18

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 6. pamatnostādne – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

6. pamatnostādne. Stiprināt darbaspēka piedāvājumu: **piekļuve** darba tirgum, prasmes un kompetences

Grozījums Nr. 19

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 6. pamatnostādne – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Saistībā ar tehnoloģijas, vides un demogrāfiskajām izmaiņām dalībvalstīm sadarbībā ar sociālajiem partneriem būtu jāveicina ražīgums un nodarbināmība, visā cilvēka darba dzīves laikā pienācīgi nodrošinot atbilstīgas zināšanas, prasmes un kompetences atbilstīgi pašreizējām un

Grozījums

Dalībvalstīm saskaņā ar valsts praksi un ievērojot sociālo partneru autonomiju būtu jāveicina pārredzamu un paredzamu algu noteikšanas mehānismu izmantošana, kas ļauj darba atalgojumu salāgot ar ražīguma attīstības tendencēm, vienlaikus nodrošinot taisnīgu atalgojumu, kas nodrošina pienācīgus dzīves apstākļus **ilgstspējīgā un atbildīgā veidā**. Šajos mehānismos būtu jāņem vērā prasmju līmeņu un ekonomisko darbības rezultātu atšķirības starp reģioniem, nozarēm un uzņēmumiem. Vienlaikus ievērojot valstu praksi, dalībvalstīm un sociālajiem partneriem būtu jānodrošina pienācīgs minimālās algas līmenis, ņemot vērā tā ietekmi uz konkurētspēju, darbvietu izveidi un nodarbinātu personu nabadzību.

Grozījums

6. pamatnostādne. Stiprināt darbaspēka piedāvājumu **un uzlabot piekļuvi** darba tirgum, prasmes un kompetences

Grozījums

Saistībā ar tehnoloģijas, vides un demogrāfiskajām izmaiņām dalībvalstīm sadarbībā ar sociālajiem partneriem **un pilsonisko sabiedrību** būtu jāveicina **ilgtspēja**, ražīgums un nodarbināmība, visā cilvēka darba dzīves laikā pienācīgi nodrošinot atbilstīgas zināšanas, prasmes

nākotnes darba tirgus **vajadzībām**. Dalībvalstīm būtu jāveic vajadzīgās investīcijas gan **formālās izglītības**, gan **tālākizglītības un tālākapmācības jomā**. Tām būtu jāsadarbojas ar sociālajiem partneriem, izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzējiem un citām ieinteresētajām personām, lai izglītības un apmācības sistēmās novērstu strukturālās nepilnības, nodrošinātu kvalitatīvu un iekļaujošu vispārīgo un profesionālo izglītību un mūžizglītību. Tām arī būtu jānodrošina, lai darba **maiņas** gadījumā tiktu pārceltas tiesības uz apmācību. Tādējādi būtu jāpanāk, ka ikvienam ir iespēja labāk paredzēt darba tirgus vajadzības un tām pielāgoties un veiksmīgi nomainīt darbu, līdz ar to palielinot arī vispārējo ekonomikas noturību satricinājumu gadījumos.

un kompetences atbilstīgi pašreizējām un **paredzētajām** nākotnes darba tirgus **iespējām, tostarp ar mērķtiecīgu apmācības veicināšanu zinātnes, tehnoloģijas, inženierijas un matemātikas nozarēs**. Dalībvalstīm būtu jāveic vajadzīgās investīcijas gan **sākotnējā izglītībā**, gan **tālākizglītībā, tālākapmācībā un mūžizglītībā, un tam būtu jāattiecas ne tikai uz formālo izglītību, bet arī uz neformālo izglītību, nodrošinot visiem vienlīdzīgas iespējas un piekļuvi**. Tām būtu jāsadarbojas ar sociālajiem partneriem, izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzējiem, **pilsoniskās sabiedrības organizācijām** un citām ieinteresētajām personām, lai izglītības un apmācības sistēmās **palielinātu kvalitāti un** novērstu strukturālās nepilnības, nodrošinātu kvalitatīvu un iekļaujošu vispārīgo un profesionālo izglītību un mūžizglītību, **ņemot vērā personu ar invaliditāti, kā arī etnisko un nacionālo minoritāšu, imigrantu un bēgļu īpašās vajadzības**. Tām arī būtu jānodrošina, lai darba **dzīves izmaiņu** gadījumā tiktu pārceltas tiesības uz apmācību, **izmantojot punktu sistēmu un saistīto tiesību uzkrāšanu**. Tādējādi būtu jāpanāk, ka ikvienam ir iespēja labāk paredzēt darba tirgus vajadzības un tām pielāgoties, **novērst prasmju neatbilstību** un veiksmīgi nomainīt darbu, līdz ar to palielinot arī vispārējo ekonomikas noturību satricinājumu gadījumos.

Grozījums Nr. 20

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 6. pamatnostādne – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstīm izglītības jomā būtu jāveicina vienlīdzīgas iespējas un jāpaaugstina vispārējais izglītības līmenis visiem, bet jo īpaši vismazāk kvalificētajiem. Tām būtu jānodrošina augstas kvalitātes mācību

Grozījums

Dalībvalstīm izglītības jomā būtu jāveicina vienlīdzīgas iespējas, **tostarp agrīna pirmsskolas izglītība**, un jāpaaugstina vispārējais izglītības līmenis visiem, bet jo īpaši vismazāk kvalificētajiem **un**

rezultāti, jāuzlabo pamatprasmes, jāsamazina to jauniešu skaits, kuri mācības pārtrauc priekšlaicīgi, jāuzlabo terciārās izglītības programmu atbilstība darba tirgus vajadzībām, jāuzlabo prasmju uzraudzības un prognozēšanas sistēmas un jāpaaugstina pieaugušo dalība tālākizglītībā un tālākapmācībā. Dalībvalstīm savās profesionālās izglītības un apmācības sistēmās būtu jāstiprina mācīšanās darbavietā, tostarp izmantojot kvalitatīvu un efektīvu mācekļību, jāpanāk prasmju lielāka redzamība un salīdzināmība un jāsekmē tādu prasmju un kompetenču atzīšana un akreditēšana, kas iegūtas ārpus formālās izglītības un apmācības. Tām būtu jāuzlabo un jāpaplašina elastīgu profesionālās tālākizglītības iespēju piedāvājums un izmantojums. Izveidojot prasmju pilnveides ceļus (tas ietver prasmju novērtēšanu, piedāvājuma un pieprasījuma saskaņošanu izglītības un apmācību jomā un apgūto prasmju atzīšanu un akreditēšanu) un tādējādi uzlabojot kvalitatīvu mācību iespēju pieejamību, dalībvalstīm būtu **jāatbalsta arī mazprasmīgi pieaugušie**, lai tie varētu saglabāt vai uzlabot savu nodarbināmību ilgtermiņā.

nelabvēlīgākā situācijā esošiem izglītojamiem. Tām būtu jānodrošina augstas kvalitātes mācību rezultāti, **jāattīsta un** jāuzlabo pamatprasmes, **jāveicina uzņēmējdarbības prasmju attīstība**, jāsamazina to jauniešu skaits, kuri mācības pārtrauc priekšlaicīgi, jāuzlabo terciārās izglītības programmu atbilstība darba tirgus vajadzībām, jāuzlabo prasmju uzraudzības un prognozēšanas sistēmas un jāpaaugstina pieaugušo dalība tālākizglītībā un tālākapmācībā, **tostarp īstenojot politiku, kas paredz mācību un apmācību atvaļinājumu, kā arī arodapmācību darbavietā un mūžizglītību.** Dalībvalstīm savās profesionālās izglītības un apmācības sistēmās būtu jāstiprina mācīšanās darbavietā, tostarp izmantojot kvalitatīvu un efektīvu mācekļību, jāpanāk prasmju lielāka redzamība un salīdzināmība un jāsekmē tādu prasmju un kompetenču atzīšana un akreditēšana, kas iegūtas ārpus formālās izglītības un apmācības. Tām būtu jāuzlabo un jāpaplašina elastīgu profesionālās tālākizglītības iespēju piedāvājums un izmantojums. Izveidojot prasmju pilnveides ceļus (tas ietver prasmju novērtēšanu, piedāvājuma un pieprasījuma saskaņošanu izglītības un apmācību jomā un apgūto prasmju atzīšanu un akreditēšanu) un tādējādi uzlabojot kvalitatīvu mācību iespēju pieejamību, **kas atbilst darba tirgus iespējām**, dalībvalstīm būtu **jāparedz mērķtiecīgs atbalsts** arī **mazprasmīgiem pieaugušajiem**, lai tie varētu saglabāt vai uzlabot savu nodarbināmību ilgtermiņā.

Grozījums Nr. 21

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 6. pamatnostādne – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Lai veicinātu darba ņēmēju ilgtermiņa labklājību un ražīgumu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka to izglītības un apmācības

sistēmas ne tikai apmierina darba tirgus vajadzības, bet arī veicina personisko izaugsmi, sociālo kohēziju, starpkultūru izpratni un aktīvu pilsoniskumu.

Grozījums Nr. 22

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 6. pamatnostādne – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Būtu jārisina augstā bezdarba un neaktivitātes jautājums, tostarp sniedzot savlaicīgu un individuāli pielāgotu palīdzību, kas galvenokārt būtu atbalsts saistībā ar darba meklēšanu, apmācībām **un** pārkvalificēšanos. Lai būtiski samazinātu un novērstu strukturālo bezdarbu, būtu jāizstrādā visaptverošas stratēģijas, kas ietver padziļinātu individuālo novērtējumu **ne vēlāk kā 18 mēnešus** pēc **nonākšanas bezdarbnieka statusā**. Jautājums par jauniešu bezdarbu un to jauniešu lielo skaitu, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEET), būtu jāturpina risināt ar strukturāliem uzlabojumiem pārejā no mācībām uz darbu, tostarp pilnībā īstenojot Garantiju jauniešiem¹.

---

¹ OV C 120, 26.4.2013., 1.–6. lpp.

Grozījums Nr. 23

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 6. pamatnostādne – 4. punkts

Grozījums

Būtu jārisina augstā bezdarba, **ilgtermiņa bezdarba** un **ilgstošas** neaktivitātes jautājums, tostarp sniedzot savlaicīgu, **integrētu** un individuāli pielāgotu palīdzību, kas galvenokārt būtu atbalsts saistībā ar darba meklēšanu, apmācībām, pārkvalificēšanos **un pienācīgiem pēcpasākumiem**. **Šajā Minētajā** sakarā ir vajadzīga koordinēta pieeja sociālajiem un nodarbinātības pakalpojumiem, kas nozīmē nodarbinātības dienestu, sociālo dienestu un vietējo iestāžu ciešu sadarbību. Lai būtiski samazinātu un novērstu **ilgtermiņa un** strukturālo bezdarbu, būtu jāizstrādā visaptverošas stratēģijas, kas ietver padziļinātu individuālo novērtējumu, **kurš jāveic** pēc **iespējas ātrāk**. Jautājums par jauniešu bezdarbu un to jauniešu lielo skaitu, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEET), būtu jāturpina risināt ar strukturāliem uzlabojumiem pārejā no mācībām uz darbu, tostarp pilnībā īstenojot Garantiju jauniešiem¹.

---

¹ OV C 120, 26.4.2013., 1. lpp.

Nodokļu reformas, kuru mērķis ir darbaspēka aplikšanu ar nodokļiem aizstāt ar citiem nodokļu iekasēšanas veidiem, būtu jāveido ar mērķi novērst šķēršļus un **traucēkļus, kuri kavē dalību** darba tirgū, jo īpaši tajā sabiedrības daļā, kas ir visvairāk attālināta no darba tirgus. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta un jāpielāgo darba vide personām ar invaliditāti, tostarp jāpiešķir mērķtiecīgs finansiāls atbalsts darbībām un pakalpojumiem, kas ļauj minētajām personām piedalīties darba tirgū un sabiedrības dzīvē.

Nodokļu reformas, kuru mērķis ir darbaspēka aplikšanu ar nodokļiem **pakāpeniski** aizstāt ar citiem nodokļu iekasēšanas veidiem, būtu jāveido ar mērķi novērst **nepamatotus** šķēršļus un **pārlieku birokrātiju, un sniegt iniciatīvas dalībai** darba tirgū, jo īpaši tajā sabiedrības daļā, kas ir visvairāk attālināta no darba tirgus, **vienlaikus nodrošinot, ka nodokļu reformas neapdraud labklājības valsts ilgtspēju**. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta un jāpielāgo darba vide personām ar invaliditāti **un vecāka gadagājuma darba ņēmējiem**, tostarp jāpiešķir mērķtiecīgs finansiāls atbalsts darbībām un pakalpojumiem, kas ļauj minētajām personām piedalīties darba tirgū un sabiedrības dzīvē **kopumā. Dalībvalstīm un Komisijai vajadzētu veicināt atbilstīgu nodarbinātību atvērtā un iekļaujošā darba tirgū.**

Grozījums Nr. 24

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 6. pamatnostādne – 5. punkts

Lai panāktu dzimumu līdztiesību un sieviešu lielāku lielāku iesaisti darba tirgū, būtu jānovērš šķēršļi dalībai darba tirgū un karjeras izaugsmei, tostarp par vienādu darbu nodrošinot vienādu darba samaksu. **Būtu jāsekmē darba un ģimenes dzīves saskaņošana, jo īpaši nodrošinot piekļuvi ilgtermiņa aprūpes pakalpojumiem un kvalitatīvas agrīnas pirmsskolas izglītības un aprūpes pakalpojumiem par pieņemamu cenu.** Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka bērnu vecākiem un citām personām ar aprūpes pienākumiem ir iespēja izmantot piemērotu atvaļinājumu ģimenes apstākļu dēļ un elastīgu darba režīmu, kas tiem ļautu panākt līdzsvaru starp darbu un privāto dzīvi, kā arī jāsekmē

Lai panāktu dzimumu līdztiesību un sieviešu lielāku lielāku iesaisti darba tirgū, būtu jānovērš šķēršļi dalībai darba tirgū un karjeras izaugsmei, tostarp par vienādu darbu nodrošinot vienādu darba samaksu **visas nozarēs un profesijās. Dalībvalstīm vajadzētu izstrādāt un īstenot politiku par atalgojuma pārredzamību un atalgojuma jomas revīzijām, lai likvidētu no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirības. Dalībvalstīm Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/54/EK^{1a} ir jāīsteno, nosakot efektīvas, proporcionālas un atturošas sankcijas darba devējiem, kas maksā atšķirīgu algu par to pašu darbu, atkarībā no tā, vai šo darbu veic vīrietis vai sievietē. Būtu**

tāda šo tiesību izmantošana, kas būtu līdzsvarota sieviešu un vīriešu vidū.

jāgarantē darba, privātās un ģimenes dzīves saskaņošana visiem cilvēkiem.

Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka bērnu vecākiem un citām personām ar aprūpes pienākumiem ir iespēja izmantot piemērotu atvaļinājumu ģimenes ***un aprūpes*** apstākļu dēļ, ***kvalitatīvus ilgtermiņa aprūpes pakalpojumus par pieņemamu cenu un agrīno pirmsskolas izglītību un aprūpi***, un elastīgu ***darbiniekiem piemērotu*** darba režīmu, ***piemēram tāldarbu un vieddarbu***, kas tiem ļautu panākt līdzsvaru starp darbu un privāto dzīvi, kā arī jāsekmē tāda šo tiesību izmantošana, kas būtu līdzsvarota sieviešu un vīriešu vidū. ***Dalībvalstīm būtu jānodrošina atbalsts aprūpētajiem, kas ir spiesti ierobežot vai izbeigt profesionālo darbību, lai tiem nodrošinātu iespēju pienācīgi aprūpēt kādu personu.***

---

^{1a} Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Direktīva 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos (pārstrādāta versija) (OV L 204, 26.7.2006., 23. lpp.).

Grozījums Nr. 25

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 7. pamatnostādne – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Ar politiku būtu jātiecas uzlabot atbilstību starp piedāvājumu un pieprasījumu darba tirgū un pāreju uz darba tirgu. Dalībvalstīm būtu efektīvi jāmobilizē tie, kuri var piedalīties darba tirgū, un jāsniedz viņiem attiecīgas iespējas. Dalībvalstīm būtu jāsekmē aktīvas darba tirgus politikas efektivitāte, paplašinot tās mērķus, mērķauditorijas sasniegšanas pasākumus, tvērumu un nodrošinot ***politikas labāku sasaisti ar*** ienākumu atbalstu, ***un šajā***

Grozījums

Ar politiku būtu jātiecas uzlabot atbilstību starp piedāvājumu un pieprasījumu darba tirgū un pāreju uz darba tirgu, ***tā lai darba ņēmējiem būtu iespējama karjeras izaugsme.*** Dalībvalstīm būtu efektīvi jāmobilizē tie, kuri var piedalīties darba tirgū, un jāsniedz viņiem attiecīgas iespējas, ***izmantojot individuālu atbalstu un integrētus pakalpojumus vispārējās aktīvas integrācijas pieejas ietvaros.*** Dalībvalstīm būtu jāsekmē aktīvas darba

saistībā pamatā jāorientējas uz bezdarbnieku tiesībām un pienākumiem aktīvi meklēt darbu. Dalībvalstīm vajadzētu tikties *uz efektīvāku* valsts nodarbinātības *dienestu izveidi, nodrošinot* savlaicīgu un individuāli pielāgotu atbalstu darba meklētājiem, atbalstot pieprasījumu darba tirgū un īstenojot rezultātu novērtēšanas sistēmas.

tirgus politikas efektivitāte, paplašinot tās *finansējumu*, mērķus, mērķauditorijas sasniegšanas pasākumus, tvērumu un nodrošinot *pienācīgu* ienākumu atbalstu *bezdarbniekiem, kamēr tie aktīvi meklē darbu, kā arī ņemot vērā bezdarbnieku tiesības un pienākumus. Tas ietver sadarbību ar sociālajiem partneriem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijām, lai uzlabotu šīs politikas efektivitāti un pārskatatbildību.* Dalībvalstīm vajadzētu tikties *izveidot efektīvākus, savstarpēji sasaitītus un kvalitatīvus* valsts nodarbinātības *dienestus, kas nodrošinātu* savlaicīgu un individuāli pielāgotu atbalstu darba meklētājiem, *lai tie varētu darbu meklēt visā Savienībā*, atbalstot pieprasījumu darba tirgū un īstenojot rezultātu novērtēšanas sistēmas.

Grozījums Nr. 26

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 7. pamatnostādne – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstīm būtu jānodrošina bezdarbniekiem tiesības uz pienācīgiem *saprātīga* ilguma bezdarbnieka pabalstiem atbilstoši viņu iemaksām un valsts noteikumiem par tiesībām pretendēt uz bezdarbnieka pabalstu. *Minētajiem pabalstiem nevajadzētu kļūt par stimulu bezdarbniekiem necensties ātri atrast darbu.*

Grozījums Nr. 27

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 7. pamatnostādne – 4. punkts

Grozījums

Dalībvalstīm būtu jānodrošina bezdarbniekiem tiesības uz pienācīgiem *pietiekama* ilguma bezdarbnieka pabalstiem, *kas sniedz tiem nepieciešamo laiku kvalitatīva darba atrašanai*, atbilstoši viņu iemaksām un valsts noteikumiem par tiesībām pretendēt uz bezdarbnieka pabalstu. *Šādi pabalsti būtu jāpapildina ar aktīvu darba tirgus politiku un pasākumiem, kas rada stimulus ātri atgriezties kvalitatīvā darbā.*

Lai uzlabotu nodarbināmībai vajadzīgās prasmes un pilnībā izmantotu Eiropas darba tirgus potenciālu, būtu **jāveicina** izglītojamo un darba ņēmēju mobilitāte. Būtu jānovērš šķēršļi, kas izglītībā un apmācībā kavē mobilitāti saistībā ar aroda vai privātām pensijām **un** profesionālo kvalifikāciju atzīšanu. Dalībvalstīm vajadzētu rīkoties, lai nodrošinātu, ka administratīvās procedūras nekļūst par bloķējošu vai apgrūtinošu faktoru darba ņēmējiem no citām dalībvalstīm, kuri vēlas iesaistīties aktīvā nodarbinātībā. Vienlaikus dalībvalstīm būtu jānovērš spēkā esošo noteikumu ļaunprātīga izmantošana un jārisina problēma, kas saistīta ar iespējamu intelektuālā darbaspēka emigrāciju no dažiem reģioniem.

Lai uzlabotu nodarbināmībai vajadzīgās prasmes un pilnībā izmantotu Eiropas darba tirgus potenciālu, būtu **jānodrošina** izglītojamo un darba ņēmēju mobilitāte **kā pamatbrīvība. Turklāt ir jāveicina arī iekšējā mobilitāte.** Būtu jānovērš šķēršļi, kas izglītībā un apmācībā kavē mobilitāti saistībā ar aroda vai privātām pensijām, **sociālās aizsardzības pieejamību,** profesionālo kvalifikāciju **un prasmju** atzīšanu, **kā arī neproporcionālas valodas prasmju prasības. Mobili darba ņēmēji būtu jāatbalsta, tostarp uzlabojot viņu piekļuvi darba tiesībām un informētību par tām.** Dalībvalstīm vajadzētu rīkoties, lai nodrošinātu, ka administratīvās procedūras nekļūst par bloķējošu vai apgrūtinošu faktoru darba ņēmējiem no citām dalībvalstīm, kuri vēlas iesaistīties aktīvā nodarbinātībā. Vienlaikus dalībvalstīm būtu jānovērš spēkā esošo noteikumu ļaunprātīga izmantošana un jārisina problēma, kas saistīta ar iespējamu intelektuālā darbaspēka emigrāciju no dažiem reģioniem. **Dalībvalstīm tas būtu jāveic, palielinot un atbalstot investīcijas nozarēs, kurās ir reāls augstas kvalitātes nodarbinātības iespēju radīšanas potenciāls, piemēram zaļajā un aprītes ekonomikā vai digitālajā un aprūpes nozarē.**

Grozījums Nr. 28

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 7. pamatnostādne – 5. punkts

Saskaņā ar valsts praksi un lai panāktu efektīvāku sociālo dialogu un sasniegtu labākus sociālekonomiskus rezultātus, ekonomikas, nodarbinātības un sociālās jomas reformu un politikas izstrādē **un** īstenošanā dalībvalstīm būtu jānodrošina savlaicīga un konstruktīva sociālo partneru

Saskaņā ar valsts praksi un **partnerības principiem un** lai panāktu efektīvāku sociālo **un pilsonisko** dialogu un sasniegtu labākus sociālekonomiskus rezultātus, ekonomikas, nodarbinātības un sociālās jomas reformu un politikas izstrādē, īstenošanā **un novērtēšanā visos procesa**

iesaiste, tostarp atbalstot sociālo partneru spēju uzlabošanu. Sociālie partneri būtu jānodrošina slēgt kolektīvus līgumus un iesaistīties sarunās par šādiem līgumiem jautājumos, kuri uz tiem attiecas, vienlaikus pilnībā ņemot vērā sociālo partneru autonomiju un tiesības uz kolektīvo rīcību.

posmos, dalībvalstīm būtu jānodrošina savlaicīga, patiesa un konstruktīva sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaiste, tostarp atbalstot sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības organizāciju spēju uzlabošanu. Šāda iesaistei būtu jāsniedz tālāk par vienkāršu apspriešanos ar ieinteresētajām personām. Sociālie partneri būtu jānodrošina slēgt kolektīvus līgumus un iesaistīties sarunās par šādiem līgumiem jautājumos, kuri uz tiem attiecas, vienlaikus pilnībā ņemot vērā sociālo partneru autonomiju un tiesības uz kolektīvo rīcību. Turklāt ir jāatbalsta darba ņēmēju, kuri noslēguši netipiskus darba līgumus, un pašnodarbinātu personu tiesības organizēt un rīkot kolektīvas sarunas par koplīgumiem. Dalībvalstīm vajadzētu veikt pasākumus, lai pastiprinātu sociālo partneru nozīmi, piemēram, uzlabojot piekļuvi attiecīgajai informācijai uzņēmumos un jāievieš noteikumi par darba ņēmēju līdzdalību uzņēmuma jautājumu risināšanā.

Grozījums Nr. 29

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 8. pamatnostādne – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

8. pamatnostādne. Veicināt vienlīdzīgas iespējas visiem, sekmēt sociālo iekļaušanu un apkarot nabadzību

Grozījums

8. pamatnostādne. Veicināt **vienlīdzību**, vienādas iespējas visiem **un nediskrimināciju**, sekmēt sociālo iekļaušanu un apkarot nabadzību

Grozījums Nr. 30

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 8. pamatnostādne – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstīm, **ieviešot efektīvus pasākumus, kuri veicinātu darba tirgū**

Grozījums

Dalībvalstīm **sadarbībā ar vietējām un reģionālajām iestādēm būtu jāievieš**

nepietiekami pārstāvēto grupu iespēju vienlīdzību, būtu jāsekmē visiem pieejamu iekļaujošu darba tirgu ***izveide***. ***Tām*** būtu jānodrošina, lai pret visiem neatkarīgi no dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai ***seksuālās orientācijas*** būtu vienāda attieksme attiecībā uz nodarbinātību, sociālo aizsardzību, izglītību un pieejamām precēm un pakalpojumiem.

efektīvi pasākumi visu diskriminācijas veidu apkarošanai un jāsekmē visiem ***cilvēkiem vienlīdzīgas iespējas piedalīties sabiedrības dzīvē***. ***Tiem jāietver pasākumi, kas veicina visiem*** pieejamu iekļaujošu darba tirgu, ***tostarp pasākumi, ar kuriem apkaro diskrimināciju darba tirgū un piekļuvē tam, lai atbalstītu tās personas, kas patlaban tiek diskriminētas, nav pietiekami pārstāvētas vai atrodas neaizsargātā stāvoklī***. ***Dalībvalstīm*** būtu jānodrošina, lai pret visiem neatkarīgi no dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma, ***seksuālās orientācijas*** vai ***sociālekonomiskās izcelsmes*** būtu vienāda attieksme ***un būtu jāapkaro visu veidu diskriminācija*** attiecībā uz nodarbinātību, sociālo aizsardzību, izglītību un pieejamām precēm un pakalpojumiem. ***Šajā nolūkā ir vajadzīgi īpaši pasākumi, lai atbalstītu konkrētas personas neaizsargātās situācijās, piemēram, migrantus vai etniskās minoritātes, un šos pasākumus ir jāatbalsta ar pienācīgu finansējumu, lai novērstu jebkādu potenciālu konkurenci par resursiem starp attiecīgajiem saņēmējiem***.

Grozījums Nr. 31

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 8. pamatnostādne – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Sekmējot sociālo iekļaušanu un augšupējo mobilitāti, stimulējot dalību darba tirgū un novēršot nevienlīdzību, tostarp izveidojot nodokļu un pabalstu sistēmas, dalībvalstīm būtu ***jāmodernizē*** sociālās aizsardzības sistēmas, lai nodrošinātu efektīvu, iedarbīgu un atbilstīgu aizsardzību visos mūža posmos. Sociālās aizsardzības sistēmu ***modernizācijas*** rezultātā vajadzētu uzlaboties to pieejamībai, ilgtspējai, piemērotībai un kvalitātei.

Grozījums

Sekmējot sociālo iekļaušanu un augšupējo mobilitāti, stimulējot dalību darba tirgū un novēršot nevienlīdzību, tostarp izveidojot nodokļu un pabalstu sistēmas, dalībvalstīm būtu ***jāuzlabo*** sociālās aizsardzības sistēmas, lai nodrošinātu efektīvu, iedarbīgu un atbilstīgu aizsardzību visos mūža posmos, ***tostarp attiecībā uz pašnodarbinātām personām***. Sociālās aizsardzības sistēmu ***uzlabošanas un inovāciju*** rezultātā vajadzētu uzlaboties to ***piekļūstamībai***, pieejamībai, ilgtspējai,

piemērotībai un kvalitātei.

Grozījums Nr. 32

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 8. pamatnostādne – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstīm būtu jāizstrādā un jāīsteno preventīvas un integrētas stratēģijas, apvienojot tajās šādus trīs aktīvas iekļaušanas aspektus: pienācīgs ienākumu atbalsts, iekļaujoši darba tirgi un piekļuve kvalitatīviem pakalpojumiem. Sociālajām aizsardzības sistēmām būtu jānodrošina **tiesības uz pienācīgu** minimālo ienākumu **pabalstu** ikvienam, kam trūkst pietiekamu līdzekļu, un, rosinot cilvēkus aktīvi piedalīties darba tirgū un sabiedrības dzīvē, jāveicina sociālā iekļaušana.

Grozījums

Dalībvalstīm būtu jāizstrādā un jāīsteno preventīvas un integrētas stratēģijas, apvienojot tajās šādus trīs aktīvas iekļaušanas aspektus: pienācīgs ienākumu atbalsts, iekļaujoši darba tirgi un piekļuve kvalitatīviem pakalpojumiem, **kas pielāgoti individuālām vajadzībām**. Sociālajām aizsardzības sistēmām būtu jānodrošina pienācīgs minimālo ienākumu **pabalsts** ikvienam, kam trūkst pietiekamu līdzekļu, un, rosinot cilvēkus aktīvi piedalīties darba tirgū un sabiedrības dzīvē, jāveicina sociālā iekļaušana.

Grozījums Nr. 33

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 8. pamatnostādne – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Tādā pašā veidā dalībvalstīm ar Komisijas atbalstu ir jāveicina NVO, kas nodarbojas ar nabadzības apkarošanu, un nabadzībā dzīvojošo personu organizāciju aktīva iesaistīšanās politikas attīstīšanā nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanai.

Grozījums Nr. 34

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 8. pamatnostādne – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Cenu ziņā **pieņemami, pieejami** un **kvalitatīvi pakalpojumi**, piemēram, bērnu

Cenu ziņā **pieņemamu, pieejamu** un **kvalitatīvu pakalpojumu**, piemēram, bērnu

aprūpe, ārpusskolas *aprūpe*, *izglītība*, *apmācība*, *mājokļi*, veselības aprūpes *pakalpojumi* un ilgtermiņa *aprūpe*, ir *būtiski*, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas visiem, tostarp bērniem *un* jauniešiem. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanai, tostarp nodarbinātu personu nabadzības samazināšanai. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai ikvienam būtu pieejami pamatpakalpojumi, tostarp ūdensapgādes, sanitārijas, energoapgādes, transporta, finanšu pakalpojumi un digitālie sakari. Tāpat dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai tiem, kam tas ir vajadzīgs, *un neaizsargātām personām*, būtu pieejams pienācīgs atbalsts sociālo mājokļu jomā, kā arī tiesības uz atbilstošu palīdzību un aizsardzību pret piespiedu izlikšanu no mājokļa. Bezpajumtniecības jautājums būtu jārisina atsevišķi. Būtu jāņem vērā personu ar invaliditāti īpašās vajadzības.

aprūpes, ārpusskolas *aprūpes*, *izglītības*, *apmācības*, *mājokļu*, veselības aprūpes *pakalpojumu*, *rehabilitācijas* un ilgtermiņa *aprūpes*, *piekļūstamība un pieejamība* ir *būtiska*, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas visiem, tostarp bērniem, jauniešiem, *etniskajām minoritātēm un migrantiem*. *Jānodrošina, ka nabadzībā dzīvojošiem bērniem ir pieejama bezmaksas veselības aprūpe, bezmaksas izglītība, bezmaksas bērnu aprūpe, cilvēka cienīgs mājoklis un atbilstošs uzturs*. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanai, tostarp nodarbinātu personu nabadzības *un diskriminācijas* samazināšanai. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai ikvienam būtu pieejami pamatpakalpojumi *un lai tie būtu par pieņemamu cenu*, tostarp *izglītības, veselības aprūpes, mājokļu*, ūdensapgādes, sanitārijas, energoapgādes, transporta, finanšu pakalpojumi un digitālie sakari. Tāpat dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai tiem, kam tas ir vajadzīgs *vai kas atrodas neaizsargātā situācijā*, būtu pieejams pienācīgs atbalsts sociālo mājokļu jomā, kā arī tiesības uz atbilstošu palīdzību un aizsardzību pret piespiedu izlikšanu no mājokļa. Bezpajumtniecības jautājums būtu jārisina atsevišķi. Būtu jāņem vērā personu ar invaliditāti īpašās vajadzības, *kā arī iespējas*. *Tāpēc dalībvalstīm cita starpā būtu jāpārskata invaliditātes novērtējuma sistēmas, lai neradītu šķēršļus attiecībā uz piekļuvi darba tirgum*.

Grozījums Nr. 35

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 8. pamatnostādne – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka darba devējiem, kuri pieņem darbā personas ar invaliditāti, tiek sniegts atbilstošs atbalsts un konsultācijas. Būtu jāveicina un

jāatbalsta personīgas palīdzības sniegšana izglītībā un nodarbinātības dienestu iesaista pakalpojumu sniegšanā cilvēkiem ar invaliditāti.

Grozījums Nr. 36

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 8. pamatnostādne – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstīm būtu jānodrošina tiesības uz laicīgu piekļuvi kvalitatīvai veselības aprūpei un ilgtermiņa aprūpei par pieņemamu cenu, ilgtermiņā panākot šo pakalpojumu ilgtspēju.

Grozījums

Dalībvalstīm būtu jānodrošina tiesības uz laicīgu piekļuvi **pieejamai** kvalitatīvai veselības aprūpei un ilgtermiņa aprūpei par pieņemamu cenu, ilgtermiņā panākot šo pakalpojumu ilgtspēju.

Grozījums Nr. 37

Lēmuma priekšlikums

Pielikums – 8. pamatnostādne – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Saistībā ar dzīves ilguma palielināšanos un demogrāfiskajām izmaiņām dalībvalstīm būtu jānodrošina pensiju sistēmu ilgtspēja un adekvātums gan sievietēm un vīriešiem tādā veidā, lai ***sniegtu abu dzimumu*** darba ņēmējiem un pašnodarbinātajām personām ***vienlīdzīgas*** iespējas iegūt pensiju tiesības, ***tostarp piedalīties papildu shēmās***, un tādējādi garantētu cilvēka cienīgu dzīvi. ***Nemot vērā paredzamā mūža ilguma pieaugumu***, pensiju reformas būtu jāatbalsta ar pasākumiem, kas pagarina darba mūža ilgumu ***un palielina faktisko pensionēšanās vecumu, piemēram, jāierobežo agrīna aiziešana no darba tirgus un jāpalielina likumā noteiktais pensionēšanās vecums***. Dalībvalstīm vajadzētu izveidot konstruktīvu dialogu ar ***attiecīgajām ieinteresētajām personām*** un atbilstoši tam pakāpeniski ieviest reformas.

Grozījums

Dalībvalstīm būtu ***nekavējoties*** jānodrošina pensiju sistēmu ilgtspēja un adekvātums gan sievietēm un vīriešiem tādā veidā, lai ***visiem*** darba ņēmējiem un pašnodarbinātajām personām ***sniegtu pienācīgas likumiskas*** iespējas iegūt pensiju tiesības, un tādējādi garantētu cilvēka cienīgu dzīvi, ***kā arī censties nodrošināt pienācīgus pensiju ienākumus, kas ir vismaz vīrs nabadzības līmeņa***. ***Būtu jānodrošina vienlīdzīga piekļuve papildpensiju shēmām, kas var kalpot kā papildinājums stabilām likumā noteiktām pensijām. Atkarībā no dalībvalstu institucionālās kārtības un valstu tiesību aktiem pensijām, kas balstītas uz pirmo pīlāru vien vai kopā ar otro pīlāru, būtu jānodrošina pienācīgi aizstājošie ienākumi, par pamatu ņemot darba ņēmēja agrāko algu. Dalībvalstīm būtu jānodrošina pienācīgi pensiju kredīti personām, kuras ir bijušas ārpus darba***

tirgus, lai nodrošinātu neformālu aprūpi. Pensiju reformas, tostarp faktiskā pensionēšanās vecuma iespējama palielināšana būtu jāpapildina ar aktīvu un veselīgu vecumdienu stratēģijām un jāatbalsta ar pasākumiem, kas pagarina darba mūža ilgumu tiem, kuri vēlas strādāt ilgāk. Darba ņēmējiem, kam tuvojas pensionēšanās vecums, būtu jānodod iespēja izvēlēties brīvprātīgi saīsināt darba laiku.

Dalībvalstīm vajadzētu izveidot konstruktīvu dialogu ar *sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību* un atbilstoši tam pakāpeniski ieviest *visas* reformas.